

Geert Bourgeois' rugzak...

Gio De Weerd (algemeen secretaris Pax Christi Vlaanderen)

Hij is de enige binnen de N-VA die verkozen werd in het federale parlement en met succes tijdens de Vlaamse verkiezingen - 56.729 stemmen - een ministerpost met een resem bevoegdheden in de wacht kon slepen. Terwijl je met zijn familienaam zou verwachten dat deze man minister van Armoedebestrijding zou worden, lezen we op de officiële website van de Vlaamse regering dat deze Vlaams-nationalist bevoegd is voor buitenlands beleid en Europese aangelegenheden, ontwikkelingssamenwerking, algemeen beleid inzake personeel, organisatieontwikkeling, facilitaire dienstverlening, vastgoedbeheer en informatie- en communicatietechnologie in de diensten van de Vlaamse regering en de Vlaamse instellingen, reguleringsmanagement, administratieve vereenvoudiging en *e-government* - nu hebben we ook een *e-papa* -, gewestelijke aspecten inzake overheidsopdrachten en erkenning van aannemers, mediabeleid en toerisme. Hij loodste samen met een sterk bestuur zijn partij via een kartel met het CD&V in de Vlaamse regering: minister Geert Bourgeois.

"IK BEN EEN LEGALIST..."

En dus stapte meester Geert Bourgeois, destijds N-VA-voorzitter, naar de Raad van State wanneer hij weet kreeg van de goedkeuring door het toenmalige federale kernkabinet van de wapenexportvergunning voor Nepal. Die vormde toen op de agenda een variapuntje. Louis Michel merkte op dat niemand van de vice-ministers er een probleem mee had. Dan breekt de hel los. Iedereen blijft op post.

Alleen de Agalev-(vice-)minister van Volksgezondheid, Magda Aelvoet, verdwijnt van het ministeriële toneel.

Het regende persberichten over deze schandalige transporten. Samen met verschillende vredesbewegingen trok de N-VA naar de Raad van State: "Ik ben een legalist. De (Belgische wapen)wet moet gerespecteerd worden." Weldra kwam bij Pax Christi Vlaanderen het bericht dat de neergelegde klacht niet ontvankelijk was en dat niet kon aangetoond worden dat onze sociaal-culturele organisatie schade leed bij deze wapentransporten. Daarom deze tip: organisaties die via hun statuten kunnen aantonen dat ze werk maken van deze vredesmaterie, zouden toch dit recht om de Belgische wapenwet te doen gelden, moeten kunnen inroepen.

MET RUGZAK OP VREDESWEI

Dat zelfde jaar, eind augustus, kwam ik minister Bourgeois - toen nog Geert - tegen, vrolijk knikkend naar de bedevaarders die de graven aan den IJzer bezochten. Het was de laatste *speech* van Lionel Vandenberghe, toen nog voorzitter van het IJzerbedevaartcomité, nu bij Spirit. Drie indrukken zijn me bijgebleven, drie fotografische momenten, waartussen telkens vijf seconden lagen. Er waren veel lege stoelen in de ere-schutskring, Eric Van Rompuy (CD&V-fractieleider) zat met gekruiste armen en benen zelig alleen en verveeld te zitten in een zee van lege stoelen en ten slotte Geert, met zijn typisch Vlaamse afgedragen rugzak - je weet wel, zo'n mos-

grijze klassieker met bruine lederen versleten riempjes – vrolijk knikkend naar de aanwezigen. Had je toen Eric en Geert gezegd: jullie gaan hand in hand naar de verkiezingen en één van jullie wordt Vlaams minister, beiden zouden ze de verkeerde voor ogen hebben gehad. Wat zou er trouwens in die rugzak gezeten hebben? Het échte IJzertestament? Vrijheid, Vrede en (communautaire) Verdraagzaamheid.

"NEEN, GEERT! JE BENT NU MINISTER"

"Ik heb constant de reflex om met een persbericht tegen één of ander voorstel te protesteren. Dan moet ik mezelf tot de orde roepen: Neen, Geert! Je bent nu minister", lees ik in *Knack* nr. 35. Deze aanpassingen en onwensigheden zijn wellicht moeilijk voor een voormalig actief N-VA-parlementslid. Maar hier speelt allicht ook de angst voor het Nepal-scenario, waarbij een minister van een kleine partij moest opstappen wegens een materie waarvoor zij niet rechtstreeks bevoegd was. Opletten voor Fientje Moerman (VLD), zij is bevoegd voor de exportlicenties van wapentransporten. Maar met Fientje hebben we geen slinks Louis Michel (MR)-karakter in de Vlaamse ministerclub. Bovendien was er nog net voldoende inkt over voor de twee laatste puntjes in het Vlaamse regeerakkoord *Vertrouwen geven, verantwoordelijkheid nemen* om het beleid inzake uitvoer van wapens vast te leggen. Zal minister Bourgeois alle legale en politieke middelen inzetten om de Amerikaanse legertransporten te verhinderen op zijn grondgebied als men met zekerheid weet dat ze wéér zouden ingezet worden voor een illegale pre-emptieve oorlog 'ergens' in de wereld? Met andere woorden, zet de minister samen met de vredesbewegingen de vrede op het spoor, net zoals toen met de

Nepal-kwestie? Of zijn vredesbewegingen nu verworpen van een last tot een lust? Wellicht laat u, Geert, het nooit zo ver komen.

"VLAAMSE WAPENS VOOR NEPAL?"

In diezelfde *Knack* stelt u zich de vraag of u in deze materie wel advies mag geven. "Elke vorm van wapenexport toelaten zou absurd zijn in een land dat zich heeft ingeschreven in een organisatie als de VN", zegt u. De kersverse minister blijft een legalist en hij eist dat de bestaande wet wordt nageleefd. Maar het kernkabinet van de vorige federale regering zond Waalse geweren naar een *prille democratie*. Terwijl het woord 'burgeroorlog' haastig van de website (klik 'reisadvies') van Buitenlandse Zaken verdween omdat het onwettig was wapens te leveren aan een land, betrokken in een gewelddadig conflict. De gevolgen zijn gekend. Plots worden de Lambermont-akkoorden in versneld tempo op deze materie toegepast en Verhofstadt II schuift de hete patat door naar de drie gewesten. Probleem opgelost!? Waarom haalde minister Bourgeois in het interview de door het parlement goedgekeurde oprichting van het Vredesinstituut niet aan? Dat hij niets zei over de federale Delcrederedienst die Belgische wapentransporten met belastinggeld verzekert, begrijpen we. Er is namelijk niemand in dit land die nog begrijpt waarom er een lening was tussen twee staten - België aan Nepal - met daar bovenop nog eens een verzekering aan het Waalse bedrijf dat tekende voor de transactie van de Belgische wapens aan het Koninklijke Nepalese leger. De term 'koninklijk' moet enigszins genuanceerd worden, vermits het royale familiedrama naar de buitenwereld toch weinig stabiliteit en vertrouwen doet uitschijnen. Maar het groepje op pad gestuurde Belgische diplomaten zag er geen graten in en rapporteerde dat ook zo

aan de federale minister van Buitenlandse Zaken.

VLAAMS VREDESINSTITUUT

Hoe vermijden dat wapenhandelaars de wet van de geringste weerstand gaan toepassen en hun dossier na een afkeuring zullen indienen bij een soepelere overheid? Hoe zit het met de coördinatie tussen het buitenlandse beleid op federaal niveau en de wapenhandel in de drie gewesten - Waals, Vlaams en Brussels? Wij kennen alvast een concreet geval: de geplande wapenfabriek in Tanzania. Die bedient het hele gebied van de Grote Meren. Ondertussen sturen we vredesdiplomaten naar die regio. Om wat te doen?

Kris Van Dijck, algemeen secretaris van N-VA, volgde de *ad hoc* commissie Wapenhandel waar de oprichting van het Vlaamse Vredesinstituut ter sprake kwam. Het desbetreffende decreet was een belangrijke eis van de Vlaamse Vredesweek 2003 *Dialogo voorkomt oorlog*. Op de valreep werd het tijdens de vorige Vlaamse legislatuur goedgekeurd. Oef! Artikel 1 stipuleert - niet onbelangrijk voor een legalist - dat het zowel om een gemeenschaps- als om een gewestmaterie gaat. Maar de rest van het decreet richt zich uitsluitend op gewestelijke aangelegenheden, zoals criteria voor advies voor vergunningen van wapentransporten. Thema's als geweld en media, vredesvorming en conflictbemiddeling zijn evenwel óók in dit Vredesinstituut behandelbaar. Niet onbelangrijk voor een Vlaamse minister van Media.

Het Instituut kan een internationaal vermaard orgaan worden onder de vleugels van het Vlaamse parlement. Om een nieuwe Nepal-crisis te vermijden, werd de wapenuitvoer geregionaliseerd. De vraag is nu of het

Vlaamse Vredesinstituut mee de rol van het parlement kan versterken, namelijk door het nog efficiënter en met meer kennis van zaken het (vredes)beleid van de Vlaamse regering te laten controleren.

NODIG IN VLAANDEREN, NUTTIG IN EUROPA

Het Vlaamse Vredesinstituut die internationale weerklank bezorgen, kunt u, Geert - als minister van Buitenlands Beleid, Ontwikkelingssamenwerking en Europese Aangelegenheden - toch al meteen voorstellen in uw eerste werkjaar. Volgens het Vlaamse regeerakkoord beperkt de internationale samenwerking zich tot Schotse whisky, Catalaanse pasta en ja, ook de Baltische staten, Slovenië en de op één na grootste nieuwkomer in de Europese Unie, Tsjechië. Hier wordt mijn verwachting als minister van Armoedebestrijding onverbiddelijk aan diggelen geslagen. Géén Tsjetsjenië, géén Balkan, géén Palestina, géén Grote Meren; kortom géén moeilijkheden. Sommige vredesactivisten vragen zich af of de keuze veeleer te maken heeft met economische en politieke overwegingen, dan dat overwogen zou worden om internationale verdragen en naleving van de mensenrechten af te dwingen in regio's die daar minder belang aan hechten. Als legalist kunt u zo iets toch niet laten liggen. Als Vlaams minister voor Ontwikkelingssamenwerking - ga asjeblief voor de 0,7% zoals in het regeerakkoord vermeld staat; ga ervoor, Geert! - loopt u ongetwijfeld EU-commissaris Louis Michel, bevoegd voor Ontwikkelingssamenwerking en Humanitaire Hulp, tegen het lijf. Veilige onderwerpen als een *split vote* en *theater uit Jodoigne voor Afrika* staan dan in contrast met gevoelige materies als de hebbelijke rol van het buitenlandse beleid inneemt tegenover het beleid

ontwikkelingssamenwerking of de mogelijke steun aan een prille dictatuur.

Misschien kunt u beter van onderwerp veranderen en de filmkeuringscommissie eens ter sprake brengen. Zit die nog steeds vol producers die azen op de felbegeerde Kinderen Toegelaten-quoting? Zit er nog steeds geen vrouw in? Zou een jaarlijks verslag met aanbevelingen, voor Vlaanderen geen nodige en voor Europa geen nuttige opdracht kunnen zijn?

U kunt ook wat keuvelen over EU-richtlijnen inzake geweld op tv en andere media aan banden leggen. De Europese Raad organiseert heel wat initiatieven die tot een beter begrip van de problematiek moeten leiden. U kunt mee de richtlijnen uitstippelen. Er is bijvoorbeeld nood aan beeldopvoeding. Of wat dacht je van subsidie voor een volwaardig duidingsprogramma *Ter Zake voor Kids*, waarbij je alvast getreuzel moet vermijden over wie daar de centen mag innen: de journalisten, de pedagogen of de entertainers. Media en geweld is een thema dat ons nauw aan het hart ligt, dat moet u opgevallen zijn.

VLAANDEREN HEEFT NOOD AAN VREDESGEMEENTEN

Is Izegem al een vredesgemeente? Heeft Izegem een gemeentelijk vredesbeleid en -actieplan? Dit lijkt een uitsluitend binnenlandse aangelegenheid, dus voor minister Marino Keulen (VLD), maar niets is minder waar. De administratie van het Vlaamse ministerie voor Buitenlands Beleid zal bij de Unesco-vertegenwoordiger, belast met de tussentijdse rapportering inzake het internationale decennium voor een Cultuur van Vrede en Geweldloosheid (naar aanleiding

van de oproep van Nobelprijswinnaars), een rapport moeten indienen over de Vlaamse situatie aangaande VN-resolutie 53/25. Die bevat ondermeer de vraag om zoveel als mogelijk vredesgemeenten op te richten.

We zullen u alvast de documenten van de verscheidene vredesgemeenten overhandigen wanneer uw kabinetsmedewerker naar onze Pax Christi-dag in Gent komt. Zo kunt u er meteen werk van maken. Slechts 64 Vlaamse vredesgemeenten onderschreven de VN-resolutie. Verder kunt u zich afvragen of bijvoorbeeld in Peer de term 'vredesgemeente' niet op vreemde wijze wordt ingevuld als de burgemeester (CD&V) beweert dat de atoomwapens op Kleine Brogel nodig zijn voor de lokale economie...

De vredesgemeenten nemen alvast actief deel aan de jaarlijkse Vlaamse Vredesweek die dit jaar in het teken staat van de rol als vrouw in conflictgebied: vrouwen als kracht van vrede. Dankjewel om op de N-VA-website dit initiatief te promoten.

"JA, GEERT! JE BENT MINISTER"

In deze rubriek kreeg ik de gelegenheid om u, Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme aan te moedigen om Vlaanderen op de (wereld)kaart te zetten. Creëer een doorzichtig vredesbeleid waarbij een publieke controle van wapentransportvergunningen haalbaar is. Maak werk van een vredesbeleid in de mediasector. Moedig burgemeesters aan om van hun gemeente een vredesgemeente te maken. Geef het Vlaamse Vredesinstituut de kans om internationaal geroemd te worden. Verklaar met ons de vrede! Ja, Geert! Je bent minister. Je kunt het!